

Nollund Kirke

Søndag d. 28. april 2019 kl. 11.00

Steen Frøjk Søvnald

Prædiken til 1. søndag efter påske, Joh 20,19-31. 1. tekstrække

Salmer

DDS 408: Nu ringer alle klokker mod sky (DKK 394)

DDS 59: Jesus os til trøst og gavn (DKK 460)

DDS 234: Som forårssolen morgenrød (DKK 475)

FS 2 102: Vi låste vores dør (se node)

Altergang – DDS 474: Jesus Krist, du gav mig livet (DKK 401)

DDS 233: Jesus lever, graven brast (DKK 205)

Tekstlæsninger

GT-læsning: Sl 30,1-13

Salmisten skriver: Herre, jeg priser dig, for du har trukket mig op fra dybet; du lod ikke mine fjender glæde sig over mig. Herre min Gud, jeg råbte til dig om hjælp, og du helbredte mig. Herre, du løftede mig op fra dødsriget, du lod mig leve, jeg gik ikke i graven. Lovsyng Herren, I hans fromme, tak hans hellige navn! For hans vrede

varer et øjeblik, hans nåde hele livet; om aftenen slår gråden sig ned, om morgenen er der jubel. Jeg sagde i min tryghed: Jeg skal aldrig vakle. Herre, i din nåde gjorde du mit bjerg til en fæstning; men du skjulte dit ansigt, og jeg blev grebet af rædsel. Til dig, Herre, råbte jeg, jeg bad Herren om nåde: Hvad vinder du ved mit blod, når jeg går i graven? Kan støvet takke dig og fortælle om din trofasthed? Hør mig, Herre, og vær mig nådig, Herre, kom mig til hjælp! Du forvandlede min klage til dans, du tog min sørgedragt af mig og klædte mig i glæde. Derfor vil jeg lovsynge dig uden ophør; Herre min Gud, for evigt vil jeg takke dig.

Epistel: 1 Joh 5,1-5

Enhver, som tror, at Jesus er Kristus, er født af Gud. Og enhver, som elsker den, der har født ham, elsker også den, der er født af ham; og deraf ved vi, at vi elsker Guds børn: at vi elsker Gud og handler efter hans bud. For dette er kærligheden til Gud: at vi holder hans bud; og hans bud er ikke tunge. For alt, hvad der er født af Gud, overvinder verden; og den sejr, som har overvundet verden, er vor tro. Og hvem andre kan overvinde verden end den, som tror, at Jesus er Guds søn?

Prædiketekst: Joh 20,19-31

Om aftenen den samme dag, den første dag i ugen, mens disciplene holdt sig inde bag lukkede døre af frygt for jøderne, kom Jesus og stod midt iblandt dem og sagde til dem: »Fred være med jer!« Da han havde sagt det, viste han dem sine hænder og sin side. Disciplene blev glade, da de så Herren. Jesus sagde igen til dem: »Fred være med jer! Som Faderen har udsendt mig, sender jeg også jer.« Da han havde sagt det, blæste han ånde i dem og sagde: »Modtag Helligånden! Forlader I nogen deres synder, er de dem forladt, nægter I at forlade nogen deres synder, er de ikke forladt.« Thomas, også kaldet Didymos, en af de tolv, havde ikke været sammen med dem, da Jesus kom. De andre disciple sagde til ham: »Vi har set Herren.« Men Thomas sagde til dem: »Hvis jeg ikke ser naglemærkerne i hans hænder og stikker min finger i naglemærkerne og stikker min hånd i hans side, tror jeg det ikke.«

Otte dage efter var hans disciple atter samlet, og Thomas var sammen med dem. Da kom Jesus, mens dørene var lukkede, og stod midt iblandt dem og sagde: »Fred være med jer!« Derpå sagde han til Thomas: »Ræk din finger frem, her er mine hænder, og ræk din hånd frem og stik den i min side, og vær ikke vantro, men troende.« Thomas svarede: »Min Herre og min Gud!« Jesus sagde til ham: »Du tror, fordi du har set mig. Salige er de, som ikke har set og dog tror.«

Jesus gjorde også mange andre tegn, som hans disciple så; dem er der ikke skrevet om i denne bog. Men dette er skrevet, for at I skal tro, at Jesus er Kristus, Guds søn, og for at I, når I tror, skal have liv i hans navn.

INTRODUKTION

”Så byder vi hinanden velkommen til gudstjeneste i Nollund kirke. Det er 1. søndag efter påske i dag og dermed første efterdønning efter den tomme grav Påskedag. Vi hører stærke tekster om sejren, Jesus har vundet til os, og så er det helt særligt tvivlerens søndag. Vi hører om disciplen Thomas, der ville stikke sine fingre i Jesu åbne naglemærker, lige indtil han fik et helt særligt møde med Jesus.

PRÆDIKEN

Thomas – tvivleren – kan godt ligne et meget moderne eller postmoderne menneske. Han bliver tit afbildet med en vinkelmåler. Han skal måle efter, have tingene til at passe, have beviser for synspunkterne, inden han køber dem. I ugen efter opstandelsen bliver han udfordret af de andre disciple, som bliver ved med at sige: Vi har set Herren! De har mødt ham, som vi hørte, men Thomas var lige ude med skraldet eller måske på familiebesøg, da Jesus talte med de andre disciple. Det er også frustrerende at høre andres glæde over evangeliet og selv føle, at man står udenfor.

Thomas var slet ikke overbevist. I øvrigt er det et vældigt stærkt argument for evangeliernes troværdighed, at det var umådelig svært at overbevise disciplene om Jesu opstandelse. Det er ikke et nødvendigt eller fordelagtigt træk ved beretningerne, at disciplene ikke troede på det. Et andet argument er, at det var kvinder, som

overbragte budskabet. Kvinder, som på den tid end ikke havde ret til at vidne i en retssag. Thomas hører på, hvad de siger, men han er skeptisk: *Hvis jeg ikke ser naglemærkerne i hans hænder og stikker min finger i naglemærkerne og stikker min hånd i hans side, tror jeg det ikke.*

Egentlig står der: ”Hvis jeg ikke ser i hans hænder mærket efter nagler – og stikker min finger i mærket efter nagler – og stikker min hånd i hans side, tror jeg ikke.” Der skal bevis på bordet.

Det er en ret udbredt nutidig måde at forholde sig til Jesu opstandelse på. Hvis ikke det kan bevises, køber vi den ikke. Hvis ikke naturvidenskaben siger god for det, så er det slet ikke sket. Og så for at give kristendommen lidt ret, så kan man da bare sige, at han opstod på en anden måde end ved det, som vi hver søndag bekender i Trosbekendelsen: ”kødets opstandelse”. Næh, han opstod billedligt. Eller: Han opstod poetisk.

Men tvivlen kan have mange ansigter, og vi har alle noget af den, for tvivlen klæber til vores syndige natur. Det kan være tvivl på, om Gud i det hele taget eksisterer.

Troen kan blive presset af voldsom modgang eller kraftig sygdom, og ellers lurder den intellektuelle eller filosofiske tvivl, de rationelle argumenter for og imod Guds eksistens. Vi kan også komme i tvivl, om man kan stole på Bibelens beretninger, eller det blot er religiøse fantaster, som har nedskrevet deres hallucinationer. Vi kan også komme i tvivl, om Gud er nådig over mig, om han vil tilgive mine synder. Jo, tvivlen har mange sider, og det er meget forskelligt, hvor hårdt Gud prøver sine børn.

Tvivlen kaldes nogle gange for troens skygge, og det er et godt udtryk, for tvivlen følger troen, som skyggen følger en person. En sikker tro uden tvivl findes vel ikke, og vi skal heller ikke opfatte tvivl som noget negativt.

For mig går tvivlen ikke på Guds eksistens. Jeg finder uendelige tegn på Guds eksistens. Jeg er heller ikke i tvivl om Bibelens sandhedsværdi. For hver gang jeg læser Bibelen, bliver jeg mere og mere styrket i, at det er Guds levende ord hele vejen igennem, som dømmes min synd og viser mig Jesus som min frelser. I vores

prædiketekst formulerer Johannes det sådan her: *dette er skrevet, for at I skal tro, at Jesus er Kristus, Guds søn, og for at I, når I tror, skal have liv i hans navn.* Jeg er heller ikke i tvivl om, at Gud er kærlighed. Selv om vi ved og bekender, at Jesus kommer for at dømme levende og døde ved tidens ende til frelse eller fortabelse, så vil han ethvert menneskes frelse. Det er derfor, så mange som muligt skal høre evangeliet, mens det er tid.

Det, jeg til tider kan komme i tvivl om, er Guds tilgivelse. Det er underligt, for jeg ved, at Gud tilgiver, og at hele Jesu gerning sigter på tilgivelse, og Bibelen maler tilgivelsen frem på hver eneste side, og alligevel kan jeg have denne tanke: Vil Gud virkelig tilgive igen? Bliver han ved – også selv om det er de samme synder, jeg kommer med igen og igen? Hvordan får jeg en nådig Gud? Jeg trøster mig med, at andre har været i samme båd, bl.a. Martin Luther, for hvem det var et stort spørgsmål gennem hele livet. Det er nok derfor, jeg har brug for at læse i min Bibel og bekende mine synder hver morgen, og jeg har brug for selv at komme i kirke og høre – og sige – evangeliets ord: Jesus har betalt for alle dine synder. Eller som Jesus siger ikke mindre end tre gange i vores prædiketekst: *Fred være med jer!* Denne fredshilsen har været som salve på et åbent sår for disciplene, der stadig var rystede i deres grundvold over påskens hændelser. Påskedag hørte vi, at de *flygtede fra graven, for de var rystede og ude af sig selv... de var bange.* Så kommer Jesus med sit *fred være med jer.*

Tilbage til tvivlen. Vi lægger mærke til flere ting i teksten:

For det første: Jesus lader ikke Thomas blive i tvivlen. Han tænker ikke: ”Det er fint nok, at de ti andre har set mig. Så kan de tro på, at graven er tom, og Thomas skal nok finde sin egen vej i at tro på en anden måde”.

Nej, Jesus hjælper Thomas i tvivlen og ud af tvivlen. Han vil have ham overbevist om, at graven var tom, fordi han ved, at det er forudsætningen for overhovedet at have et levende håb. Vi har et levende håb, ikke fordi det fortælles, at graven var tom, men fordi graven var tom. Den tager vi lige igen: Vi har et levende håb, ikke fordi det

fortælles, at graven var tom, men fordi graven var tom. Ved alle dåb lyder det: *Lovet være Gud, vor Herre Jesu Kristi fader, som i sin store barmhjertighed har genfødt os til et levende håb ved Jesu Kristi opstandelse fra de døde.* Det levende håb bygger på, at Jesus **er** opstået fra de døde.

Thomas ville have håndfaste beviser. Han ville stikke fingeren i Jesu naglegab, som vi kan se på billedet på arket, I sidder med. Jeg tror ikke, det endte med, at han stak fingeren i naglegabene. Han blev overbevist og reagerede med udbruddet: *Min Herre og min Gud*, da Jesus stod foran ham og sagde: *Ræk din finger frem, her er mine hænder, og ræk din hånd frem og stik den i min side, og vær ikke vantro, men troende.* Læg mærke til, at Jesus betegner Thomas' manglende tro på den tomme grav som vantro. *Vær ikke vantro, men troende.* Tror du ikke på, at Gud havde magt til at føre den døde Jesus ud af graven og også gjorde det, så skal du ikke lede efter et middel mod tvivl, som er Bibelen og nådemidlerne, men et middel mod vantroen, nemlig omvendelse. Thomas' udbrud, formentlig på knæ foran Jesus, vil være en vej frem. Sig det til Jesus, når du kommer hjem: *Min Herre og min Gud.* Tvivlen behøver vi ikke komme af med, men Jesus vil give os troen på hans kraft til helt fysisk og virkeligt at bryde dødens magt.

For det andet: Jesus forbereder disciplene på vores tid, hvor vi tror uden at se. »*Du tror, fordi du har set mig. Salige er de, som ikke har set og dog tror.*« Nogle får Jesus at se. Jeg er i gang med Charlotte Rørths anden bog: "Vi mødte Jesus", som refererer til mere end 1.000 personers møde med Jesus i et syn, i drømme eller en lyd af en slags. Jeg hører ikke med der. Jeg har aldrig hverken hørt eller set Jesus direkte. Jeg kan ikke engang påstå, at jeg har mærket ham, uden at jeg har været i tvivl. Til gengæld glæder jeg mig desto mere over Jesu ord til Thomas: *Salige er de, som ikke har set og dog tror.*« Vi er salige – lykkelige, og det ved vi da også godt. Tænk at være så lykkelig, at selv om vi aldrig har set Jesus, så tror vi på ham. Som vi læser i det første brev fra Peter, han som selv havde set Jesus: *Ham elsker I uden at have set ham, ham tror I på nu uden at se ham, men I skal juble med en uudsigelig, forklaret*

glæde, når I kommer frem til troens mål, jeres sjæles frelse. Tænk at være så lykkelig, at vi ved, at ham, vi elsker og tror på nu, skal vi være sammen med for altid, når vi har sat træskoene her på jorden.

En tredje ting, vi lægger mærke til, svarer på et spørgsmål, som mennesker tit stiller mig, både børn, konfirmander og voksne: Hvordan ser vi ud, når vi skal opstå? Vi kan have mange tanker om det, og går vi til den almindelige danskers forestillinger, så er meget af det luftigt og tåget.

Gud giver os hjælp i Bibelen. I 1 Thess skriver Paulus, at kristne mennesker *ikke skal sørge som de andre, der ikke har noget håb.* Mennesker, der ikke kender Jesus, har intet håb ud over døden, men i Jesus er der håb. Paulus fortsætter med: *Så sandt som vi tror, at Jesus døde og opstod, vil Gud også ved Jesus føre de hensovede sammen med ham.* Så hvordan bliver det? Ligesom Jesus. Ligesom Jesus opstod, skal vi opstå. Ligesom Jesus stod foran disciplene og Thomas, skal vi stå foran Jesus – og disciplene, og Thomas. Jesus har et opstandelseslegeme, der på én gang er anderledes end det gamle, men også på mange måder genkendeligt. Anderledes var det, at han kom til rummet, mens dørene var lukkede. Maria og Emmaus-vandrerne kunne ikke umiddelbart genkende ham, indtil hans stemme lød og han brød brødet for dem. *Deres øjne holdtes til,* står der, indtil dette øjeblik – et mægtigt vidnesbyrd om nadverens kraft.

Jesus var ellers genkendelig. *Disciplene blev glade, da de så Herren,* læser vi – det er ikke overraskende, at de blev glade. Jesus mødte dem i fyrre dage, underviste dem, genindsatte Peter efter sin fornægtelse, spiste sammen med dem. I Lukas 24 er det måske tydeligst. Det er på opstandelsesdagen, og Jesus kommer og siger: *Fred være med jer.* De bliver skrækslagne, og Jesus siger: *Se på mine hænder og fødder – det er mig. Føl på mig og se; en ånd har ikke kød og knogler, som I ser, jeg har.* Og så spiste han et stykke fisk, mens de så på det.

Jo, Jesus opstod med ”kødets opstandelse”. Og: Som Jesus, sådan os. Skal vi sige noget om, hvordan opstandelseslegemet bliver, så kan vi se ét sted hen: På Jesus! Som Jesus, så os – længere er den ikke.

Som Jesus, sådan også os – det er også mønsteret for Jesu udsendelse af disciplene, og her skal vi desværre slutte for i dag. Vi er sendt ud af Jesus til en verden, der ikke kender ham, men som desperat har brug for ham. Lad os tage disse ord til os fra Jesus selv. Det er en svimlende tanke, men den kommer fra ingen ringere end Jesus selv, og det er også grunden til, at jeg tør sige sådan: *Som Faderen har udsendt mig, sender jeg også jer*. Som Jesus, sådan også os. Her er en vidunderlig grund til frimodighed og glæde, for vi kan simpelthen se på, hvordan Jesus var udsendt af Gud, og så kopiere det til, hvordan vi kristne er sendt til verden. Vi er syndere, i modsætning til Jesus, hvilket gør en stor forskel. Vi skal ikke bære verdens synder ligesom Jesus, men i Guds sendelse er der en klar parallel:

Jesus var sendt med Guds autoritet. Vi er sendt med Jesu autoritet.

Gud talte gennem Jesus, og Jesus taler gennem os.

Gud elskede mennesker gennem Jesus, og Jesus elsker mennesker gennem os.

Gud bragte Jesus som et offer for mennesker, og i Bibelen står der: *Bring jeres legemer som et levende og helligt offer, der er Gud til behag*.

Gud oprejste Jesus fra de døde til evigt liv – og han vil oprejse os til det samme liv.

Så Thomas: Vinkelmåleren er god til mange ting, men Guds rige og Jesu liv sprænger grænserne for, hvad man kan måle og veje. Det sprænger grænserne for, hvad vi troede om menneskelivet og det evige liv. Da skal vi ikke bruge vinkelmåleren, men have fat i et matematisk tegn: uendelighedstegnet.

Amen!